

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” – SAI

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Programul de guvernare 2025 – 2028 prevede ca obiective generale pentru domeniul apărării continuarea modernizării și adaptării Armatei României în vederea dezvoltării capacității operaționale a forțelor armate de răspuns la riscurile și provocările actualului context de securitate, creșterea contribuției la dezvoltarea industriei de apărare, în concordanță cu cerințele în context NATO și UE precum și creșterea graduală a cheltuielilor/investițiilor de apărare cu până la 5% din PIB conform evoluțiilor mediului de securitate și deciziilor la nivelul NATO și UE - din care 3,5% din PIB pentru cheltuieli de bază în apărare și 1,5% pentru cheltuieli conexe și investiții cu impact mai larg în domeniul apărării.

Un alt punct în programul de guvernare 2025 – 2028 îl constituie programele de dezvoltare referitoare la planul național de investiții și parteneriate strategice în producție, logistică și inovație în apărare și la integrarea industriei de apărare în lanțurile europene de aprovizionare.

În ședința comună din data de 20.04.2021 membrii Comisiilor reunite pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și Senat, „cu unanimitate de voturi *pentru*, au hotărât să acorde un vot favorabil pentru inițierea procedurilor legale” și să transmită Ministerului Apărării Naționale „aprobarea prealabilă pentru inițierea procedurii de atribuire” aferente programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” – SAI. Hotărârea a fost înregistrată la Secretariatul General al Camerei Deputaților cu nr. 2/4820 din 20.04.2021 și la Ministerul Apărării Naționale cu nr. A2/3571 din 21.05.2021.

Consiliul de Achiziții al Ministerului Apărării Naționale a aprobat cu Memorandumul pentru decizia achiziției nr. 531 din 29.05.2024, Strategia programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” – SAI care prevede ca achiziția să se realizeze prin derularea unei proceduri specifice care să asigure atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerea interesului esențial de securitate, cum este prevăzut în art. 346 TFUE.

Memorandumul privind protejarea intereselor esențiale de securitate ale României prin impunerea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială în cadrul procedurilor de achiziție desfășurate de Ministerul Apărării Naționale aferente programelor de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” și „Mașina de luptă a infanteriei, pe șenile”, prin care s-a statuat faptul că aceste programe necesită măsuri pentru protejarea intereselor esențiale de securitate națională ale României prin derularea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială, a fost aprobat de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAT) prin Hotărârea nr. 16/25.03.2025.

2.2. Descrierea situației actuale

Potrivit art. 51 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare prin Legea 195/2012, pentru programul „Sistem armament individual tip NATO” a fost obținută aprobarea prealabilă a Parlamentului României pentru inițierea procedurii de atribuire înregistrată cu nr. 2/4820 din 20.04.2021 la Camera Deputaților și luată în evidență la Ministerul Apărării Naționale/Direcția generală pentru armamente cu nr. A2/3571 din 21.05.2021 și la Secretariatul General cu nr. SG-3172 din 11.05.2021.

În temeiul prevederilor art. 4 lit. f), pct. 13 pct. 20 și lit. i) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 4 alin (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2023 privind derularea operațiunilor de

NECLASIFICAT

cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, CSAT a aprobat conform Hotărârii nr. 16 din data de 25.03.2025 Memorandumul nr. 696/B.G.I. din 31.01.2025, înregistrat la Administrația Prezidențială la nr. DSN1-380 din 07.03.2025, privind protejarea intereselor esențiale de securitate ale României prin impunerea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială în cadrul procedurilor de achiziție desfășurate de Ministerul Apărării Naționale aferente programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” - SAI.

La nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost întocmite și aprobate documentele de fundamentare ale programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO”. În cadrul acestui proces s-a avut în vedere interacțiunea dintre sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare, sistemul de emitere a cerințelor și sistemul de management al achizițiilor pentru apărare.

Având în vedere dispozițiile art. 346 alin. (1) lit. b) din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene (TFUE), orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, cu condiția ca respectivele măsuri să nu distorsioneze concurența pe piața internă pentru produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.

Potrivit art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, circumstanțele și procedurile specifice pentru atribuirea contractelor de achiziție publică în situațiile prevăzute de art. 346 din TFUE se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Produsele aferente programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO”, denumite în continuare *produse SAI*, sunt, prin definiție, produse militare cărora nu li poate da o destinație civilă întrucât prezintă caracteristici ce se regăsesc în categoriile ML1 și ML2 așa cum sunt acestea prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 464/2024 pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni.

Având în vedere compunerea lor, produsele SAI fac parte din tipurile de produse incluse la pct. 1 și 2 în Lista de arme, muniții și material de război adoptată de Consiliul Uniunii Europene prin Decizia nr. 255 din 15 aprilie 1958, care cuprinde produsele cărora li se aplică dispozițiile alin. (1) lit. (b) ale art. 346 din TFUE.

Pe cale de consecință, în cazul produselor SAI sunt aplicabile dispozițiile alin. (1) lit. b) ale art. 346 din TFUE. În egală măsură, potrivit comunicatului interpretativ din 7 decembrie 2006 al Comisiei Europene privind aplicarea articolului sus-menționat în domeniul achizițiilor pentru apărare „statele membre trebuie să își definească interesele esențiale de securitate și țină de datoria lor să le și apere, cu mențiunea că derogarea în baza art. 346 din TFUE se aplică numai în cazuri clar definite și totodată trebuie să se asigure că nu sunt depășite limitele acestor cazuri.”

În situația dată, achiziția are ca obiect echipamente cu destinație militară, produse sensibile și servicii legate de acestea, așa cum sunt definite prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Ținând cont de provocările existente în mediul de securitate, Armata României este obligată să-și planifice achizițiile pornind de la realitatea că „apărarea începe acasă”. În acest context, Armata României și-a asumat faptul că realizarea achizițiilor necesare înzestrării trebuie să poarte de la necesitatea asigurării mijloacelor de luptă performante, bază a capacităților eficiente în realizarea sarcinilor subscrise misiunilor de apărare și descurajare, dar și a securității aprovizionării și protejării lanțului de aprovizionare.

În conformitate cu cerințele procesului de planificare a apărării aliat, prin cele aferente Țintelor de capacități ale NATO, respectiv *Bi-SC Capability Codes and Capability Statements*/26 octombrie 2023 (Codul NATO de capacități, Ediția 2023), pe care România trebuie să le implementeze, conform principiului împărțirii corecte (fair share) și a pachetului de Ținte de capacități TC25, Țintele calitative – L 1201- ADVANCED INDIVIDUAL COMBAT CAPABILITY și L 3108 BATTLEFIELD MANOEUVRE, FIRE AND MOBILITY, unitățile care participă la efortul de apărare aliat trebuie să fie dotate cu un sistem armament individual îmbunătățit, cu o letalitate crescută, portabil și modular pentru a putea atașa capacități sporite de observare, ochire și tragere: sisteme de ochire cu intensificatori de

imagine, sisteme optice pentru zi și noapte, capabilități infraroșu, termale și „red dot”.

De asemenea, armamentul individual de generație veche are o fiabilitate scăzută și este limitat din punct de vedere al performanțelor. În plus, armamentul individual de generație veche folosit de militarii români în teatrele de operații și în misiunile comune utilizează muniții cu alte calibre decât militarii din celelalte state membre NATO și nu dispun de interfețe mecanice pentru montarea diferitelor accesorii pentru ochire.

Nerealizarea înzestrării cu armament individual tip NATO conduce la imposibilitatea realizării interoperabilității cu structurile aliate, dar și un eșec în îndeplinirea misiunilor încredințate mai ales în mediul de luptă urban în cadrul conflictelor contemporane cu o dinamică ridicată.

De asemenea, prin nerealizarea achiziției de armament individual tip NATO cu respectarea interesului esențial de securitate, se vor produce efecte negative de natură operațională și nu vor putea fi asigurate atât un flux continuu de producție în situații de criză sau război cât și mentenanța de nivel complex a produselor SAI aflate în exploatare. Doar prin achiziția acestora printr-o procedură specifică care să asigure satisfacerea interesului esențial de securitate se pot îndeplini:

- nevoia operațională de înlocuire în situații de criză a tehnicii militare, avariate sau distruse pe timpul ducerii acțiunilor de luptă;
- multiplicarea capabilității militare și operaționale pe timp de criză și război;
- reducerea la minimum a timpilor de indisponibilitate;
- pregătirea de specialitate, la standarde ridicate, a forței de muncă angrenate atât în procesul de fabricare, cât și cel implicat în operațiunile de mentenanță.

Prin contractul multianual de furnizare se vor achiziționa următoarele configurații:

- a) Armă asalt cal. 5,56 mm;
- b) Aruncător de grenade cal. 40 mm;
- c) Mitralieră ușoară de sprijin cal. 5,56 mm;
- d) Mitralieră cal. 7,62 mm;
- e) Sistem SNIPER cal. 7,62 mm;
- f) Pistol cal. 9 mm.

Cerințele și condițiile prevăzute în procedura specifică prezentată în anexă au avut la bază cerințele operaționale pe care trebuie să le îndeplinească produsele SAI pentru executarea misiunilor și sarcinilor specifice/deduse, așa cum sunt ele descrise în documentele de fundamentare ale programului.

Astfel, în vederea armonizării prerogativelor statului român din domeniul securității cu obligațiile care țin de prevederile TFUE, a fost realizată o evaluare de la caz la caz privind justificarea exceptării de la regulile Uniunii Europene a anumitor contracte de achiziție publică de echipamente militare sau echipamente sensibile. Această evaluare a avut în vedere în special să stabilească:

- interesul esențial de securitate de protejat în speță;
- legătura între acest interes esențial de securitate protejat și contractul de achiziție publică avut în vedere;
- modul în care aplicarea regulilor UE afectează interesul esențial de securitate protejat;
- impactul asupra concurenței pe piața internă europeană a produselor care nu au destinație militară.

Pentru realizarea capabilității SAI, interesul esențial de securitate pentru statul român îl constituie protejarea lanțului de aprovizionare prin realizarea prin transfer tehnologic pe teritoriul României a unei/unor capacități de fabricare integrală a armei de asalt cal. 5,56 mm, a aruncătorului de grenade cal. 40 mm și a pistolului cal. 9 mm, fabricare parțială a mitralierei ușoare de sprijin cal. 5,56 mm, a mitralierei cal. 7,62 mm și a sistemului SNIPER cal. 7,62 mm, testarea și mentenanța armamentului individual tip NATO pe durata ciclului de viață, pentru asigurarea securității aprovizionării pe timp de pace, criză și război.

Constituirea/consolidarea/realizarea pe teritoriul național de capacități de fabricație a produselor SAI este necesară pentru asigurarea unui flux continuu de producție în situații de criză sau război. Capacitatea de producție va asigura și mentenanța la nivel complex a produselor SAI aflate în exploatare. Produsele SAI sunt, prin definiție, produse cu specific militar căruia nu li se poate da o destinație civilă. De asemenea, produsele SAI sunt cuprinse în lista de materiale pe care UE a desemnat-o ca fiind cu destinație militară. Protejarea lanțului de aprovizionare cu SAI este necesară pentru asigurarea continuității producției care să asigure necesarul forțelor care utilizează aceste echipamente. Fiind produse cu destinație strict militară, în situații de criză sau război pot fi restricționate în ceea ce

privește tranzitul terestru, aerian sau naval. Fabricarea în afara teritoriului național a produselor SAI amplifică riscul ca, în caz de criză și război, acestea să nu poată fi livrate.

În situații de criză, la război sau într-un context geopolitic nefavorabil, prin existența acestor capacități de fabricare pe teritoriul național, se poate asigura o creștere a rezilienței și a capacității de producție, adaptate la cerințele câmpului de luptă. În cazul inexistenței acestor facilități sunt implicații majore privind capacitatea de reacție și asigurarea integrității teritoriului național.

Doar prin fabricarea în țară a produselor SAI poate fi asigurată nevoia operațională de înlocuire a tehnicii avariate sau distruse pe timpul ducerii acțiunilor de luptă, aprovizionarea fără sincope a procesului de fabricare a produselor SAI, la timp și în cantitățile necesare, precum și multiplicarea capabilității militare și operaționale pe timp de criză și război. Din punct de vedere operațional, doar prin asigurarea fabricației în țară poate fi asigurată rata de înlocuire a armamentului deteriorat.

Prin aplicarea regulilor UE lanțurile de aprovizionare nu pot fi protejate deoarece există posibilitatea ca state din jurul României să restricționeze sau să interzică tranzitul de materiale militare în situații de criză sau război. Aplicarea uneia dintre procedurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune în legislația națională dispozițiile comunitare specifice materiei achizițiilor publice în domeniul apărării și securității, conduce la neprotejarea și afectarea interesului esențial de securitate în cauză, deoarece nu se pot impune doar prin documentația de atribuire cerințe pentru îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute la pct. 3. din procedura specifică. În perioadă de criză sau război fabricarea produselor SAI în facilități din afara teritoriului național induce un risc substanțial cu privire la controlul direct asupra ratei de fabricație și asigurării în timp oportun a produselor în cantitățile necesare ducerii acțiunilor de luptă.

Prin punerea în aplicare a acestui act normativ specific nu se restricționează competiția, produsele SAI fiind produse cu destinație strict militară și nu este afectată concurența pe piața internă europeană a produselor care nu au destinație militară. De asemenea, nu se restricționează participarea niciunui operator economic, producător SAI, la procedura de achiziție.

Consolidarea/realizarea pe teritoriul național a unor capacități de fabricație, asamblare, integrare, testare și mentenanță în domeniul militar a produselor SAI au drept scop asigurarea securității aprovizionării și presupun cel puțin îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- transferul de tehnologie către un operator economic din industria națională de apărare astfel încât, începând cu produsele ce vor fi livrate începând cu al doilea an, fabricarea integrală a armei de asalt cal. 5,56 mm, a aruncătorului de grenade cal. 40 mm și a pistolului cal. 9 mm să se efectueze în capacitățile de producție din țară ale operatorului economic din industria națională de apărare beneficiar al transferului de tehnologie;
- transferul de tehnologie către un operator economic din industria națională de apărare astfel încât, începând cu produsele ce vor fi livrate începând cu al doilea an, fabricarea parțială a mitralierei ușoare de sprijin cal. 5,56 mm, a mitralierei cal. 7,62 mm și a sistemului SNIPER cal. 7,62 mm să se efectueze în capacitățile de producție din țară ale operatorului economic din industria națională de apărare beneficiar al transferului de tehnologie;
- transfer de tehnologie către unul sau mai mulți operatori economici din industria națională de apărare, astfel încât, începând cu primul produs livrat din fiecare tip, mentenanța de nivel complex să fie efectuată pe teritoriul național.

Astfel, prin realizarea în România a produselor SAI și prin specializarea utilizatorilor finali se constituie capacitatea și expertiza necesare la nivel național pentru executarea lucrărilor de fabricare și de mentenanță a produselor pe durata ciclului de viață, în timpul cel mai scurt, în volum complet, cu respectarea cerințelor de calitate conform standardelor NATO, pe timp de pace, dar și în situații de criză și la război, asigurându-se securitatea aprovizionării cu privire la aceste activități.

Fabricarea și mentenanța în România a produselor SAI asigură participarea statului român la dezvoltarea și susținerea Bazei industriale și tehnologice europene de apărare, fondată pe capacități, competență, competitivitate și scurtarea lanțului de aprovizionare.

Pentru îndeplinirea criteriului de calificare referitor la satisfacerea și protejarea interesului esențial de securitate, candidatul trebuie să depună în cadrul candidaturii un angajament ferm, încheiat în formă autentică în fața unui notar, a unei autorități administrative ori judiciare sau a unei asociații profesionale care are competențe în acest sens, de a efectua cel puțin operațiunile menționate la pct. A.3 din anexa la proiectul de act normativ.

Cerința conform căreia candidatul trebuie să depună declarații și documente justificative care să demonstreze că a fabricat și livrat în ultimii 5 ani, direct sau prin contracte atribuite de un Guvern unui alt Guvern, către armate care la data livrării produselor erau membre NATO sau UE, produse SAI în toate configurațiile prevăzute la pct. B.I.3.a) din anexa proiectului de act normativ este justificată de necesitatea demonstrării capacității furnizorului de a îndeplini cerințele și exigențele specifice armatelor din state membre NATO sau UE, precum și de asigurare a unui grad mai mare de interoperabilitate cu produsele altor state membre NATO sau UE. În vederea verificării acestor aspecte, la nivel NATO este utilizat un manual de testare a armamentului de infanterie, NATO AC/225 (DSS)D(2018)0006 – Evaluation Procedures for Future NATO Small Arms Weapons Systems (NATO D/14 Handbook, care prevede modalitatea de executare a verificărilor performanțelor, a condițiilor mecano-climatice, la factori extremi de mediu și în ceea ce privește siguranța în utilizare.

Cerința conform căreia candidatul trebuie să depună declarații și documente justificative din care să rezulte valoarea produselor SAI prevăzute la pct. B.I.3.a) fabricate și livrate de candidat direct sau prin contracte atribuite de un Guvern unui alt Guvern, în ultimii 5 ani, către armate care la data livrării produselor erau membre NATO sau UE este justificată de necesitatea obținerii garanției că operatorii economici au capacitatea financiară care să le permită îndeplinirea în bune condiții a contractului, cu respectarea întocmai a termenelor și condițiilor de livrare.

Cerința conform căreia candidatul trebuie să depună declarații, documente justificative, descrieri și fotografii, a căror autenticitate poate fi demonstrată, din care să rezulte faptul că deține linii de fabricație pentru toate produsele SAI prevăzute la pct. B.I.3.a) din anexa la proiectul de act normativ este justificată de necesitatea demonstrării capacității furnizorului de a îndeplini cerințele de fabricație a produselor SAI și de a face transfer de tehnologie.

Factorii de evaluare și ponderile relative din proiectul de hotărâre a Guvernului conform cărora se face ierarhizarea ofertelor admisibile în baza unui clasament descrescător sunt justificate de nevoia de a obține încrederea că produsul ce urmează a fi achiziționat este adaptat nevoilor militare, în condiții minime de risc comercial și tehnic, la nivelul calitativ solicitat prin specificațiile tehnice pentru achiziție.

Propunerile de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială în cazul achiziției de produse SAI sunt strict legate de interesul esențial de securitate stabilit prin pct. A.2 și A.3 din anexa la proiectul de act normativ, care constă în realizarea pe teritoriul României a unei/unor capacități de fabricare integrală a armei de asalt cal. 5,56 mm, a aruncătorului de grenade cal. 40 mm și a pistolului cal. 9 mm, fabricare parțială a mitralierei ușoare de sprijin cal. 5,56 mm, a mitralierei cal. 7,62 mm și a sistemului SNIPER cal. 7,62 mm, testarea și mentenanța armamentului individual tip NATO pe durata ciclului de viață, pentru asigurarea securității aprovizionării pe timp de pace, criză și război.

Obiectul configurării lanțurilor de aprovizionare cu subansambluri necesare fabricației de produse SAI are ca finalitate furnizarea rapidă a acestora la pace sau în caz de criză sau conflict armat.

Potrivit prevederilor Legii nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată, cu modificările ulterioare, Guvernul României răspunde de pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare și asigură aplicarea măsurilor referitoare la aceste domenii.

Lecțiile învățate rezultate în urma conflictelor recente, au evidențiat importanța capitală a existenței unor capacități de producție și mentenanță naționale pentru menținerea unui nivel acceptabil al capacității de luptă, cu particularitățile specifice fiecărui program de înzestrare generate de cerințele operaționale și capacitățile de producție proprii. Importanța capacității naționale de apărare este menționată în Strategia Națională de Apărare a Țării, fiind desemnată „principalul garant al securității României”, precum și în Strategia națională pentru industria de apărare pentru perioada 2024 - 2030 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1533/2024.

Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, definește capacitățile de fabricație și realizare a mentenanței pentru tehnică militară, precum și capacitățile de realizare și integrare a sistemelor de comandă-control ca fiind capacități și domenii de activitate ale industriei de apărare de importanță strategică la nivel național și care reprezintă interese fundamentale de securitate ale țării.

Industria națională de apărare deține capacități de fabricație specializate pentru fabricarea sau repararea, în caz de mobilizare sau de război, a tehnicii militare, a armamentului, a munițiilor și a materiilor prime cu destinație strict militară și capacitățile destinate pentru depozitarea acestor produse,

care sunt utilizate în scopul satisfacerii necesităților vitale ale forțelor sistemului național de apărare, în caz de mobilizare sau de război.

Achiziția produselor SAI printr-o procedură specifică care să asigure satisfacerea interesului esențial de securitate menționat mai sus, este o măsură necesară și proporțională pentru atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerii interesului esențial de securitate, astfel cum este prevăzut în art. 346 TFUE, întrucât permite susținerea pe termen lung a capacității de apărare a statului, iar absența sau pierderea acestuia ar aduce prejudicii semnificative capacității de acționare a forțelor sistemului național de apărare și posibilităților de susținere logistică a structurilor Armatei României.

Cadrul legal și instituțional existent permite adoptarea unei proceduri specifice, argumentat de faptul că, în conformitate cu recitalul nr. 16 din preambulul Directivei 2009/81CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizarea de bunuri și de prestarea de servicii de către autoritățile sau entitățile cont, se recunoaște securitatea aprovizionării ca o posibilă justificare pentru utilizarea art. 346 TFUE, iar excepția a fost invocată cu respectarea limitelor pentru asemenea cazuri, după cum rezultă și din pct. 53 din *Guidance Note - Security of Supply*.

Având în vedere evoluțiile în mediul de securitate internațional, precum și diversitatea situațiilor în care este posibil ca Armata României să intervină cu trupe, atât pe teritoriul național, cât și în afara acestuia, se impune dotarea structurilor din sistemul național de apărare cu armament individual care să ofere capabilități sporite, specifice acțiunilor de luptă moderne.

Cele peste 200.000 de produse SAI în 6 configurații vor intra în dotarea tuturor structurilor din Armata României. De asemenea, realizarea în țară a capacităților de producție pentru aceste arme creează premisele achiziționării acestora și de alte structuri din sistemul național de apărare.

Tehnologiile învechite, gradul de uzură morală acumulat, calitatea slabă a unor subansambluri ale armelor individuale existente în dotare și incompatibilitatea munițiilor utilizate cu cele ale partenerilor din armatele NATO și UE reprezintă o parte din argumentele care susțin demararea unui program de înzestrare cu armament individual tip NATO.

Neadoptarea proiectului de act normativ nu va permite aplicarea măsurilor pentru protejarea intereselor esențiale de securitate națională ale României prin derularea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială și, implicit, implementarea planului multianual de înzestrare și retehnologizare a acestuia pentru asigurarea unei reziliențe militare industriale pragmatice, conform Programului de guvernare 2024 – 2028 și Hotărârii CSAT nr. 16 din 25.03.2025.

Varianta optimă de înzestrare pentru programul de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” a fost stabilită prin Studiul de Concept nr. AS 632 din 04.06.2020 și aprobată prin Hotărârea CSC nr. 447 din 23.09.2020, respectiv achiziție cu testare în prealabil de armament individual, cu invocarea interesului esențial de securitate, realizat prin fabricarea acestuia în industria națională de apărare.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de hotărâre a Guvernului se propune aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” – SAI și servicii legate de acesta.

Proiectul de act normativ are în vedere respectarea prevederilor art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, în corelație cu dispozițiile art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Consolidarea/realizarea pe teritoriul național a unor capacități de fabricație și mentenanță pentru SAI, este justificată prin faptul că acestea sunt destinate strict domeniului militar, astfel:

- fabricarea și testarea produselor SAI se vor realiza în cadrul unor operatori economici din

industria națională de apărare;

- prin fabricarea pe teritoriul României a produselor din cadrul SAI se înțelege existența unei capacități de producție pe teritoriul național în care să se realizeze producția parțială sau în totalitate a componentelor, integrarea și asamblarea finală a produselor. Capacitatea de producție va asigura și mentenanța la nivel complex a produselor SAI aflate în exploatare;

- în sensul procedurii specifice, termenul „fabricarea integrală” presupune fabricarea componentelor în totalitate în industria națională de apărare prin realizarea în totalitate a prelucrărilor mecanice, a procedeelor industriale și a tratamentelor aplicate semifabricatului, în vederea obținerii componentelor finite, procesul industrial având ca intrare semifabricatele și ca ieșire produsul SAI;

- în sensul procedurii specifice, termenul „fabricarea parțială” presupune fabricarea în industria națională de apărare cel puțin pentru următoarele componente: țevă, portînchizător și închizător prin realizarea în totalitate a prelucrărilor mecanice, a procedeelor industriale și a tratamentelor aplicate semifabricatului, în vederea obținerii componentelor finite, procesul industrial având ca intrare semifabricatele, cel puțin pentru componentele menționate, și restul componentelor necesare asamblării și ca ieșire produsul SAI;

- realizarea operațiunilor de mentenanță pe ciclul de viață al SAI pe teritoriul național, astfel încât în situații de criză și război să nu fie necesară executarea acestor operațiuni în afara teritoriului național.

3.2. Impactul social

Alegerea atentă a strategiilor de responsabilitate aferente investițiilor străine poate asigura sustenabilitatea afacerilor prin obținerea de beneficii pentru operatorii economici, acționari, angajați, societate și mediul înconjurător.

Astfel, se pot identifica următoarele beneficii:

- creșterea calității produselor și serviciilor prin re tehnologizare;
- creșterea capacității și rezilienței industriei de apărare;
- creșterea eficienței operaționale;
- creșterea nivelului de pregătire de specialitate, la standarde ridicate, a forței de muncă angrenate atât în procesul de fabricare, cât și cel implicat în operațiunile de mentenanță.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Se creează premisele pentru realizarea/modernizarea lanțului complet de fabricație de produse SAI:

- asigurarea lanțului de aprovizionare cu subansambluri necesare fabricației în țară a SAI;
- fabricarea de subansamble și/sau componente, testarea, mentenanța și modernizările ulterioare ale produselor SAI pe întreg ciclul de viață;
- implementarea unor soluții viitoare prin modernizarea SAI.

Atragerea investițiilor reprezintă un mecanism de schimb tehnologic și de cunoștințe (know-how).

Impunerea obligativității de transfer tehnologic pentru asamblarea produselor și fabricarea unor componente esențiale militare în România va influența în mod direct adoptarea tehnologiei, măsurile de siguranță și securitate pentru crize militare, precum și dezvoltarea infrastructurii.

Prin implementarea măsurilor pentru protejarea intereselor esențiale de securitate națională ale României prin derularea de operațiuni de cooperare tehnologică și industrială, pe lângă activitățile de fabricație, testare, mentenanță, se creează condițiile derulării de inclusiv activități specifice de cercetare-dezvoltare-inovare.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

În conformitate cu art. 346 alin. (1) lit. (b) din TFUE, orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și materiale de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile de concurență pe piața internă europeană în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.

Această măsură este necesară și proporțională pentru atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerii interesului esențial de securitate, astfel cum este prevăzut în articolul invocat anterior, întrucât permite continuarea activităților de fabricație/mentenanță esențiale în domeniul militar și nu

depășește ceea ce este strict necesar acestui scop.

Având în vedere precizările anterioare, nu se poate identifica un impact asupra concurenței pe piața internă europeană a produselor nemilitare.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Avantaje identificate:

- procurarea unor tehnologii de ultimă oră;
- apariția și dezvoltarea unor noi ramuri de activitate;
- eficientizarea managementului organizațional.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

În urma investițiilor în tehnologie, pot interveni o serie de riscuri în privința siguranței personalului angajat și a mediului. Având în vedere faptul că datele avute la dispoziție la acest moment sunt insuficiente impactul asupra mediului nu poate fi cuantificat.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Realizarea în România a transferului tehnologic pentru asamblarea produselor și fabricarea unor subsisteme esențiale militare, precum și cercetarea-dezvoltarea-inovarea pentru realizarea tuturor produselor ce fac obiectul programului de înzestrare, reprezintă un factor important ce determină creșterea competitivității.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Asigurarea condițiilor impuse de prezentul act normativ presupune dezvoltarea infrastructurii calificative, fiabile, sigure și durabile, în măsură să sprijine integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și a unor procese industriale performante și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice și încurajarea inovațiilor.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media peste 5 ani
	2025	2026	2027	2028	2029	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						

NECLASIFICAT

(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						
Fondurile necesare vor fi asigurate pe perioada de derulare a contractului multianual, în limita creditelor de angajament și a creditelor bugetare aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale pentru Ministerul Apărării Naționale.						

Secțiunea a 5-a**Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare**

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE.
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

NECLASIFICAT

9 din 11

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Este necesar avizul.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Este necesar avizul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Este necesar avizul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.

a) proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de 09-07-2025;

b) recomandările scrise s-au putut transmite în termen de 10 zile calendaristice de la publicarea pe site-ul Ministerului Apărării Naționale;

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau

diversității biologice
Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a**Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ**

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prin implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului nu vor fi înființate noi organisme și nu se vor extinde competențele instituțiilor existente.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În sensul celor prezentate a fost întocmit prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului de înzestrare „Sistem armament individual tip NATO” – SAI*, pe care îl supunem Guvernului pentru adoptare.

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE**

LIVIU-IONUȚ MOȘTEANU

AVIZĂM FAVORABIL

**MINISTRUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI**

RADU-DINEL MIRUȚĂ

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RADU MARINESCU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

OANA-SILVIA ȚOIU

MINISTRUL FINANTELOR

ALEXANDRU NAZARE

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**

IULIANA FECLISTOV